

การพัฒนาโมเดลความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาระดับ ปริญญาตรีในจังหวัดสงขลา

The Development of an Entrepreneurial Intention Model of Undergraduate Students in Songkhla Province

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอิทธิพลของปัจจัยด้านการประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ ทักษะคิดต่อพฤติกรรม การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง และการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม ที่มีต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในจังหวัดสงขลา โดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีพฤติกรรมตามแบบแผนของ Ajzen (1991) การวิจัยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดสงขลา จำนวน 400 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาและสถิติเชิงอนุมาน ผลการวิจัยพบว่า การประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ ทักษะคิดต่อพฤติกรรม การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง และการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม มีอิทธิพลต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในจังหวัดสงขลา โดยผลการศึกษาสะท้อนให้เห็นว่าปัจจัยตามทฤษฎีพฤติกรรมตามแบบแผนร่วมกับการประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์สามารถอธิบายความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาได้อย่างเหมาะสม

คำสำคัญ: ความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ, ทฤษฎีพฤติกรรมตามแบบแผน, การประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์, นักศึกษาระดับปริญญาตรี, จังหวัดสงขลา

Abstract

This study aims to examine the influence of artificial intelligence application, attitude toward behavior, subjective norm, and perceived behavioral control on entrepreneurial intention among undergraduate students in Songkhla Province by applying the Theory of Planned Behavior proposed by Ajzen (1991). The research employed a quantitative approach, using a questionnaire as the data collection instrument administered to 400 undergraduate students enrolled in higher education institutions in Songkhla Province. The data were analyzed using descriptive and inferential statistics. The results indicate that artificial intelligence application, attitude toward behavior, subjective norm, and perceived behavioral control significantly influence entrepreneurial intention among undergraduate students in Songkhla Province. These findings suggest that integrating the Theory of Planned Behavior with artificial intelligence application provides an appropriate framework for explaining entrepreneurial intention among undergraduate students.

Keyword: Entrepreneurial Intention, Theory of Planned Behavior, Artificial Intelligence Application, Undergraduate Students, Songkhla Province

บทนำ

ในปัจจุบัน การเป็นผู้ประกอบการมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและการสร้างโอกาสทางอาชีพท่ามกลางสถานะตลาดแรงงานที่มีการแข่งขันสูงและการเปลี่ยนแปลงของรูปแบบการจ้างงาน นักศึกษาระดับอุดมศึกษาจึงจำเป็นต้องพัฒนาทักษะและแนวคิดเชิงผู้ประกอบการเพื่อเป็นทางเลือกในการประกอบอาชีพในอนาคต ความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการถือเป็นตัวแปรสำคัญที่สามารถใช้ทำนายพฤติกรรมการเป็นผู้ประกอบการได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Eyela & Durmaz, 2019)

จังหวัดสงขลาเป็นศูนย์กลางด้านเศรษฐกิจและการศึกษาในภาคใต้ตอนล่าง มีสถาบันอุดมศึกษาหลายแห่งที่ผลิตบัณฑิตเข้าสู่ตลาดแรงงานเป็นจำนวนมาก อย่างไรก็ตาม การเพิ่มขึ้นของจำนวนบัณฑิตประกอบกับความต้องการแรงงานที่เน้นทักษะหลากหลาย ทำให้นักศึกษาระดับปริญญาตรีต้องเผชิญกับความท้าทายในการเข้าสู่ตลาดแรงงาน การส่งเสริมความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการจึงเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยเพิ่มโอกาสทางอาชีพและลดการพึ่งพาการจ้างงานเพียงรูปแบบเดียว (สำนักงานแรงงานจังหวัดสงขลา, 2567)

จากการทบทวนวรรณกรรมที่ผ่านมา พบว่าทฤษฎีพฤติกรรมตามแบบแผน (Theory of Planned Behavior) ถูกนำมาใช้อย่างแพร่หลายในการอธิบายความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ โดยเน้นบทบาทของทัศนคติต่อพฤติกรรม การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง และการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม ซึ่งล้วนมีอิทธิพลต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ (Ajzen, 1991; Krueger et al., 2000) ขณะเดียวกัน การประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ในกระบวนการเรียนรู้และการพัฒนาทักษะทางธุรกิจสามารถช่วยเสริมสร้างความมั่นใจ การคิดวิเคราะห์ และความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาได้ (Duyen et al., 2025; Margaretha et al., 2025)

แม้ว่าจะมีงานวิจัยจำนวนมากที่ศึกษาความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา แต่การศึกษาที่บูรณาการทฤษฎีพฤติกรรมตามแบบแผนร่วมกับปัจจัยด้านการประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ในบริบทของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในจังหวัดสงขลา ยังมีอยู่อย่างจำกัด ดังนั้น การศึกษาครั้งนี้จึงมุ่งพัฒนาโมเดลความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในจังหวัดสงขลา เพื่ออธิบายปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจดังกล่าว และนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนและกิจกรรมส่งเสริมผู้ประกอบการในสถาบันอุดมศึกษา

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อพัฒนาโมเดลความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในจังหวัดสงขลา บนพื้นฐานทฤษฎีพฤติกรรมตามแบบแผนและการประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

คณะผู้วิจัยจึงได้ทำการทบทวนแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อสรุปตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับ โมเดลแนวคิดได้ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ

ความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurial Intention) หมายถึง ความมุ่งมั่นหรือความตั้งใจของบุคคลในการเลือกประกอบอาชีพเป็นผู้ประกอบการในอนาคต ซึ่งถือเป็นตัวแปรสำคัญที่สามารถใช้ทำนายพฤติกรรมการณ์เริ่มต้นธุรกิจได้ งานวิจัยด้านผู้ประกอบการระบุว่าความตั้งใจเป็นขั้นตอนเริ่มต้นของกระบวนการตัดสินใจในการเป็นผู้ประกอบการ และเป็นปัจจัยที่สะท้อนความพร้อมเชิงจิตวิทยาของบุคคลในการก้าวเข้าสู่บทบาทผู้ประกอบการ (Ajzen, 1991; Liñán & Chen, 2009)

ความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการไม่ใช่เพียงความคิดเชิงนามธรรม แต่เป็นตัวแปรที่เชื่อมโยงปัจจัยภายในของบุคคล เช่น ทศนคติและความเชื่อในความสามารถของตนเอง เข้ากับพฤติกรรมการณ์เริ่มต้นธุรกิจอย่างเป็นรูปธรรม บุคคลที่มีความตั้งใจสูงมักมีความมุ่งมั่น อดทนต่อความไม่แน่นอน และพร้อมยอมรับความเสี่ยง ส่งผลให้มีแนวโน้มในการวางแผน เตรียมความพร้อม และลงมือดำเนินธุรกิจมากกว่าบุคคลที่มีความตั้งใจต่ำ อีกทั้งความตั้งใจยังทำหน้าที่เป็นตัวแปรสื่อกลางที่อธิบายอิทธิพลของปัจจัยทางสังคมและสิ่งแวดล้อมต่อพฤติกรรมการณ์เริ่มต้นธุรกิจได้อย่างมีนัยสำคัญ (Krueger, Reilly, & Carsrud, 2000)

ในบริบทของประเทศไทย งานวิจัยเชิงประจักษ์ที่ศึกษาในกลุ่มนักศึกษาระดับอุดมศึกษาพบว่าความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการเป็นตัวแปรหลักที่ถูกนำมาใช้ในการอธิบายพฤติกรรมการณ์และแนวโน้มการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา โดยมักถูกกำหนดให้เป็นตัวแปรตามในโมเดลการวิจัยด้านผู้ประกอบการ และมีความสัมพันธ์กับปัจจัยด้านทัศนคติ บรรทัดฐานทางสังคม และการรับรู้ความสามารถของตนเองอย่างมีนัยสำคัญ อีกทั้งยังสามารถใช้เป็นตัวชี้วัดแนวโน้มการเข้าสู่ภาคธุรกิจของบัณฑิตในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ (จรรยา กอสุขทวีคุณ, 2561)

ดังนั้น ความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการจึงเป็นแนวคิดสำคัญที่ไม่เพียงช่วยอธิบายแนวโน้มการเลือกเส้นทางอาชีพของบุคคลเท่านั้น แต่ยังเป็นพื้นฐานในการพัฒนาโมเดลการวิจัยเพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการณ์เริ่มต้นธุรกิจในบริบทของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาได้อย่างเป็นระบบและเหมาะสม รวมทั้งสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการออกแบบนโยบายและหลักสูตรการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมผู้ประกอบการในอนาคตได้

2. การประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์

การประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ หมายถึง การนำเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์มาใช้ในการสนับสนุนการเรียนรู้อ การวิเคราะห์ข้อมูล และการพัฒนากิจกรรมด้านผู้ประกอบการ โดยช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการคิด วิเคราะห์ และตัดสินใจทางธุรกิจ งานวิจัยด้านการศึกษาและผู้ประกอบการระบุว่า การใช้ปัญญาประดิษฐ์สามารถช่วยให้ผู้เรียนเข้าถึงข้อมูลที่หลากหลาย และสร้างแนวคิดทางธุรกิจได้อย่างเป็นระบบมากยิ่งขึ้น (Duyen et al. 2025; Margaretha, 2025)

งานวิจัยในกลุ่มนักศึกษา พบว่า การประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์มีส่วนช่วยเสริมสร้างความมั่นใจในการดำเนินกิจกรรมด้านผู้ประกอบการ และช่วยลดความซับซ้อนของกระบวนการวางแผนธุรกิจ ส่งผลให้นักศึกษามองเห็นโอกาสและความเป็นไปได้ในการเริ่มต้นธุรกิจมากขึ้น ซึ่งนำไปสู่การเพิ่มระดับความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ (Duyen et al. 2025; รัชก ปริญญาสุพัฒน์, 2567)

จากแนวคิดและผลการศึกษาที่เกี่ยวข้องข้างต้น แสดงให้เห็นว่าการประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์มีบทบาทสำคัญต่อการก่อรูปความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา ดังสมมติฐานที่ 1 ต่อไปนี้

H1: การประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์มีอิทธิพลทางบวกต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในจังหวัดสงขลา

3. ทศนคติต่อพฤติกรรม

ทศนคติต่อพฤติกรรม หมายถึง การประเมินเชิงบวกหรือเชิงลบของบุคคลต่อการแสดงพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่ง ซึ่งในบริบทของการเป็นผู้ประกอบการ หมายถึง การรับรู้ว่าการเลือกประกอบอาชีพเป็นผู้ประกอบการเป็นสิ่งที่มีความน่าสนใจ และก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง แนวคิดนี้เป็นองค์ประกอบสำคัญของทฤษฎีพฤติกรรมตามแบบแผน โดยระบุว่าทศนคติต่อพฤติกรรมมีบทบาทโดยตรงต่อการก่อรูปความตั้งใจเชิงพฤติกรรมของบุคคล (Ajzen, 1991)

งานวิจัยด้านผู้ประกอบการจำนวนมากพบว่า ทศนคติต่อการเป็นผู้ประกอบการเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการในระดับสูง โดยนักศึกษาที่มีทศนคติเชิงบวกมักมองเห็นโอกาส ความท้าทาย และความเป็นไปได้ในการประสบความสำเร็จจากการประกอบธุรกิจ ส่งผลให้มีความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการเพิ่มมากขึ้น (Liñán & Chen, 2009)

นอกจากนี้ มีงานวิจัยบางส่วนที่ศึกษาในกลุ่มศึกษาระดับอุดมศึกษาพบว่า ทศนคติต่อการเป็นผู้ประกอบการเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการอย่างมีนัยสำคัญ และในหลายกรณีพบว่ามีความสัมพันธ์สูงกว่าปัจจัยด้านบรรทัดฐานทางสังคมและการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม (Rabialdy, Ibrahim & Zuryani 2022; Simonsmeier, 2025)

จากแนวคิดและผลการศึกษาที่เกี่ยวข้องข้างต้น แสดงให้เห็นว่าการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงมีบทบาทต่อการก่อรูปความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา ดังสมมติฐานที่ 2 ต่อไปนี้

H2: ระดับทศนคติต่อพฤติกรรมมีอิทธิพลทางบวกต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในจังหวัดสงขลา

4. การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง

การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง หมายถึง การรับรู้ของบุคคลต่อความคิดเห็น ความคาดหวัง หรือแรงสนับสนุนจากบุคคลสำคัญรอบตัว เช่น ครอบครัว เพื่อน หรือบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ซึ่งอาจส่งผลต่อการเลือกพฤติกรรมและเส้นทางอาชีพในอนาคต งานวิจัยด้านผู้ประกอบการระบุว่า กลุ่มอ้างอิงมีบทบาทสำคัญในการกำหนดทศนคติและความตั้งใจของบุคคล โดยเฉพาะในกลุ่มนักศึกษา (Liñán & Chen, 2009)

งานวิจัยในบริบทของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาพบว่า การได้รับการยอมรับ การสนับสนุน หรือแรงกระตุ้นจากครอบครัวและสังคม สามารถเพิ่มระดับความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการได้อย่างมีนัยสำคัญ เนื่องจากช่วยลดความกังวลในการเริ่มต้นธุรกิจ (Amrouni & Azouaou, 2024; Eyela & Durmaz, 2019)

นอกจากนี้ งานวิจัยบางส่วนชี้ให้เห็นว่า การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงไม่ได้ส่งผลต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการโดยตรงเท่าที่นั้น แต่ยังมีบทบาทในการเสริมสร้างความมั่นใจและการรับรู้เชิงบวกต่อการเลือกเส้นทางผู้ประกอบการของนักศึกษา ซึ่งเอื้อต่อการตัดสินใจประกอบอาชีพเป็นผู้ประกอบการในระยะยาว (Prabandari & Chong, 2022; จริญญา กอสุขทวีคุณ 2561)

จากแนวคิดและผลการศึกษาที่เกี่ยวข้องข้างต้น แสดงให้เห็นว่าการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงมีบทบาทต่อการก่อรูปความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา ดังสมมติฐานที่ 3 ต่อไปนี้

H3: การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงมีอิทธิพลทางบวกต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในจังหวัดสงขลา

5. การรับรู้ความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการ

การรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม หมายถึง การรับรู้ของบุคคลว่าตนเองมีความสามารถ ทักษะ และทรัพยากรเพียงพอในการแสดงพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่ง ซึ่งในบริบทของผู้ประกอบการ หมายถึง การรับรู้ว่าจะสามารถเริ่มต้นและดำเนินธุรกิจได้ด้วยตนเอง แนวคิดดังกล่าวถูกนำเสนอในทฤษฎีพฤติกรรมตามแบบแผน โดยระบุว่า การรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมมีบทบาทสำคัญต่อความตั้งใจเชิงพฤติกรรมของบุคคล (Ajzen, 1991)

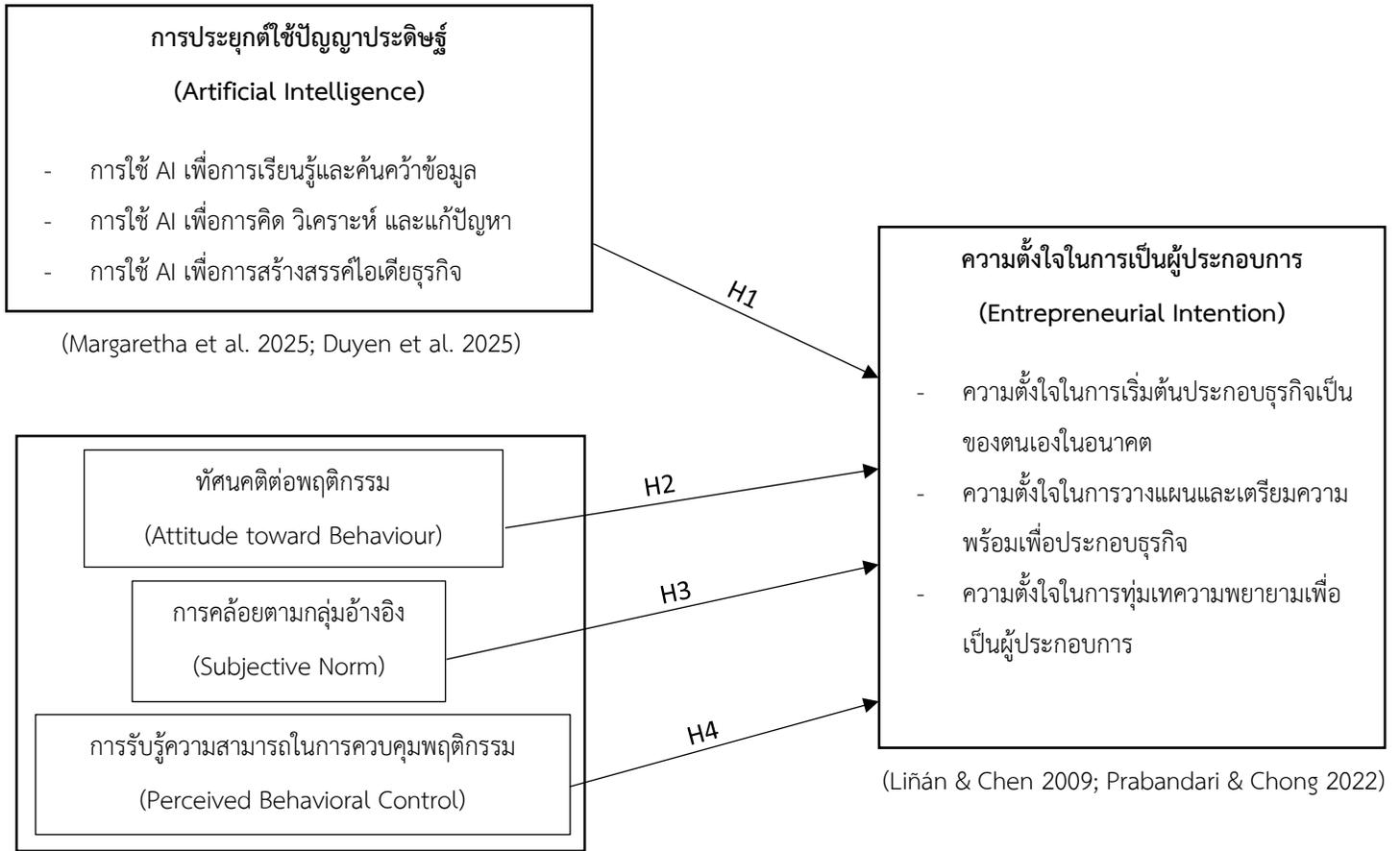
งานวิจัยด้านผู้ประกอบการพบว่า นักศึกษาที่มีระดับการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมสูง มักมีความมั่นใจในการตัดสินใจเริ่มต้นธุรกิจ และมองว่าอุปสรรคต่าง ๆ สามารถจัดการได้ ส่งผลให้มีความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการในระดับที่สูงขึ้น (Liñan & Chen, 2009)

ในบริบทของประเทศไทย งานวิจัยที่ศึกษาในกลุ่มนักศึกษาระดับอุดมศึกษาพบว่า การรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ และมักเป็นปัจจัยที่ส่งผลโดยตรงต่อความตั้งใจมากกว่าปัจจัยอื่นบางประการ (รัชนก ปัญญาสุพัฒน์ และคณะ, 2567)

จากผลการศึกษาที่เกี่ยวข้องข้างต้น แสดงให้เห็นว่าการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมมีบทบาทสำคัญต่อการก่อรูปความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา ดังสมมติฐานที่ 4 ต่อไปนี้

H4: การรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมมีอิทธิพลทางบวกต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในจังหวัดสงขลา

ดังนั้นจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง คณะผู้วิจัยสรุปเป็นโมเดลความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ ดังภาพที่ 1

(Ajzen, 1991; Eyla & Durmaz, 2019; รัชนก ปัญญาสุพัฒน์, 2567)

ภาพที่ 1 : โมเดลความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ

โดยโมเดลแนวคิดนี้พัฒนาจากการทบทวนวรรณกรรม แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ โดยบูรณาการแนวคิดการประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์และทฤษฎีพฤติกรรมตามแบบแผน (Theory of Planned Behavior) เพื่ออธิบายปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในจังหวัดสงขลา งานวิจัยกำหนดให้ความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการเป็นตัวแปรตาม และกำหนดตัวแปรอิสระ 4 ตัว ได้แก่ การประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ ทัศนคติต่อพฤติกรรม การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง และการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม

สมมติฐานที่ 1 : การประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์มีอิทธิพลทางบวกต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในจังหวัดสงขลา

สมมติฐานนี้อาศัยแนวคิดว่าการใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) ในกระบวนการเรียนรู้และการพัฒนาทักษะทางธุรกิจ ช่วยเสริมสร้างความสามารถในการคิดเชิงกลยุทธ์ การตัดสินใจ และความเชื่อมั่นของผู้เรียน ซึ่งส่งผลต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ นอกจากนี้ การใช้ AI ยังช่วยให้ผู้เรียนเข้าถึงข้อมูล วิเคราะห์โอกาสทางธุรกิจ และทดลองแนวคิดใหม่ ๆ อันนำไปสู่การเพิ่มความพร้อมในการเริ่มต้นธุรกิจ (Duyen et al., 2025; Margaretha et al., 2025)

สมมติฐานที่ 2 : ระดับทัศนคติต่อพฤติกรรมมีอิทธิพลทางบวกต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา ระดับปริญญาตรีในจังหวัดสงขลา

สมมติฐานนี้ตั้งอยู่บนแนวคิดที่ว่าทัศนคติเชิงบวกต่อการเป็นผู้ประกอบการ เช่น การรับรู้ว่าเป็นอาชีพที่เปิดโอกาสในการสร้างรายได้ ความก้าวหน้าในชีวิต และความสำเร็จส่วนบุคคล จะช่วยเสริมสร้างแรงจูงใจภายในและเพิ่มระดับความตั้งใจในการเลือกเส้นทางอาชีพผู้ประกอบการ ทั้งนี้ งานวิจัยที่ผ่านมาได้ชี้ให้เห็นว่าบุคคลที่มีมุมมองเชิงบวกต่อการเป็นผู้ประกอบการมักมีความพร้อมในการยอมรับความเสี่ยง และมีแนวโน้มในการตัดสินใจเริ่มต้นธุรกิจมากกว่าบุคคลที่มีทัศนคติเชิงลบ (Eyela & Durmaz, 2019; Rabialdy et al., 2022; Simonsmeier, 2025)

สมมติฐานที่ 3 : การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงมีอิทธิพลทางบวกต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในจังหวัดสงขลา

สมมติฐานนี้ตั้งอยู่บนแนวคิดของทฤษฎีพฤติกรรมตามแบบแผนที่อธิบายว่า การรับรู้แรงสนับสนุนหรือความคาดหวังจากบุคคลรอบตัว เช่น ครอบครัว เพื่อน และสังคม มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเส้นทางอาชีพ งานวิจัยทั้งในและต่างประเทศพบว่า การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเป็นปัจจัยสำคัญต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ (Prabandari & Chong, 2022; Amrouni & Azouaou, 2024; รัชนก ปัญญาสุพัฒน์, ชัยวิษณุ ม่วงหมี และนฤมล สุนสวัสดิ์ 2567)

สมมติฐานที่ 4 : การรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมมีอิทธิพลทางบวกต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในจังหวัดสงขลา

สมมติฐานนี้อธิบายว่าการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมของนักศึกษา โดยเฉพาะการรับรู้ว่าคุณสมบัติของตัวเองมีทักษะ และทรัพยากรที่เพียงพอในการเริ่มต้นธุรกิจ จะช่วยเสริมสร้างเชื่อมั่นในศักยภาพของตนเอง ลดความกลัวต่อความเสี่ยง ส่งผลให้เกิดแรงจูงใจและความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการมากยิ่งขึ้น (Otchengco และ Akiate (2021); Simonsmeier (2025); จริยา กอสุขทวีคุณ 2561)

บทสรุป

การวิจัยเรื่องการพัฒนาโมเดลความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในจังหวัดสงขลามีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอิทธิพลของปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ โดยประยุกต์ใช้กรอบแนวคิดจากทฤษฎีพฤติกรรมตามแบบแผนร่วมกับการประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ของปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในบริบทพื้นที่จังหวัดสงขลา

จากการทบทวนแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า ความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการเป็นแนวคิดสำคัญที่สามารถใช้ทำนายพฤติกรรมการเริ่มต้นธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะในกลุ่มนักศึกษาซึ่งอยู่ในช่วงของการกำหนดทิศทางอาชีพในอนาคต ปัจจัยด้านทัศนคติต่อพฤติกรรม การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง และการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม ล้วนเป็นองค์ประกอบหลักตามทฤษฎีพฤติกรรมตามแบบแผนที่มีบทบาทต่อการก่อรูปความตั้งใจเชิงพฤติกรรมของบุคคล

นอกจากนี้ การประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ยังเป็นปัจจัยร่วมสมัยที่มีบทบาทสำคัญต่อการเรียนรู้และการพัฒนาศักยภาพด้านผู้ประกอบการของนักศึกษา การใช้ปัญญาประดิษฐ์สามารถช่วยสนับสนุนกระบวนการคิด วิเคราะห์ และการวางแผนทางธุรกิจ ส่งผลให้นักศึกษามีความมั่นใจและมองเห็นโอกาสในการประกอบธุรกิจมากยิ่งขึ้น ซึ่งเอื้อต่อการเพิ่มระดับความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ

งานวิจัยนี้ได้กำหนดสมมติฐานการวิจัยจำนวน 4 สมมติฐาน เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ระหว่างการประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง การรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม และทัศนคติต่อพฤติกรรม ที่มีต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในจังหวัดสงขลา โดยสมมติฐานดังกล่าวสะท้อนความเชื่อมโยงเชิงเหตุและผลตามกรอบแนวคิดการวิจัยที่พัฒนาขึ้นจากทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

โดยสรุป งานวิจัยนี้มีส่วนช่วยเสริมสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในบริบทของจังหวัดสงขลา และสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอน กิจกรรมส่งเสริมผู้ประกอบการ รวมถึงการบูรณาการเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ในสถาบันอุดมศึกษา เพื่อสนับสนุนการสร้างผู้ประกอบการรุ่นใหม่อย่างยั่งยืนในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

- Ajzen, I., & Fishbein, M. (1975). *Belief, attitude, intention and behavior: An introduction to theory and research*. Reading, MA: Addison-Wesley.
- Ajzen, I., & Fishbein, M. (1980). *Understanding attitudes and predicting social behavior*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.
- Ajzen, I. (1991). The theory of planned behavior. *Organizational Behavior and Human Decision Processes*, 50(2), 179–211.
- Amrouni, A., & Azouaou, L. (2024). Determinant factors of entrepreneurial intention among Generation Z students. *Journal of Entrepreneurship Education*, 27(1), 1–15.
- Duyen, V. T. M., Nguyen, T. T., & Pham, T. H. (2025). The impact of artificial intelligence and entrepreneurship education on entrepreneurial intention. *Education and Information Technologies*, 30(2), 3451–3470.
- Eyela, C. S., & Durmaz, I. B. V. (2019). Entrepreneurial intentions of Generation Z. *Journal of Entrepreneurship Education*, 22(4), 1–12.
- Margaretha, W., Pratama, R., & Sari, D. (2025). Artificial intelligence and entrepreneurship education: Increasing entrepreneurial intentions. *Journal of Entrepreneurship Education*, 28(1), 1–18.
- Otchengco, A. M., & Akiate, Y. W. D. (2021). Entrepreneurial intentions: The role of perceived behavioral control and personal attitude moderated by structural support. *International Journal of Management Studies*, 28(3), 45–60.
- Prabandari, S. P., & Chong, D. (2022). New business venture motivation: A comparative analysis. *Journal of Business Research*, 141, 103–114.
- Rabialdy, F., Hidayat, R., & Nugroho, A. (2022). The relationship between attitude toward behavior, subjective norm, perceived behavioral control, and entrepreneurial intention. *Journal of Entrepreneurship and Innovation*, 23(2), 85–96.

Simonsmeier, J. D. (2025). Acceptance of artificial intelligence and its effect on entrepreneurial intention. *Computers in Human Behavior*, 149, 107876.

Wang, Y., Zhang, Y., Yu, C., & Hu, Y. (2018). Understanding the intention to use mobile payment systems: An application of the theory of planned behavior. *Information Development*, 34(5), 485–497.

รัชนก ปัญญาสุพัฒน์, ชัยวิชัย ม่วงหมี, และ นฤมล สุ่นสวัสดิ์. (2567). รูปแบบความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในยุคประเทศไทย 4.0. *วารสารวิชาการเครือข่ายบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราช ภัฏภาคเหนือ*, 14(1), 1–15.

จรรยา กอสุขทวีคุณ. (2561). แรงจูงใจและความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย. *วารสารบริหารธุรกิจ*, 8(2), 45–62.

สำนักงานแรงงานจังหวัดสงขลา. (2566). สถานการณ์แรงงานจังหวัดสงขลา. ค้นจาก <https://songkhla.mol.go.th>